



LIKKUTEI TORAH • SHIR HASHIRIM • MAAMAR 32

ששים המה מלכות ושמונים פילגשים כו'

Hay sesenta reinas y ochenta concubinas



DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak



LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likutei-torah/shir-hashirim/32/

1 ששים המה מלכות ושמונים פילגשים כו'. וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] ס' מלכות אלו ס' מסכתות ושמנים פילגשים אלו הברייתות.

“Sesenta son las reinas y ochenta las concubinas”, etc. Y nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: “Sesenta son las reinas’: estas son las sesenta tractates; ‘y ochenta las concubinas’: estas son las Baraitot”.

ועלמות קאי על הלכות (היינו מימרות האמוראים. ולשון מדרש שיר השירים רבה ועלמות אין מספר אין קץ לתוספת). וצ"ל למה נק' המשניות בשם מלכות וברייתות פילגשים כו'.

Y “doncellas” se refiere a las halajot (es decir, a las declaraciones de los Amoraím; y la formulación de Midrash Shir HaShirim Rabbah es: “Y doncellas sin número’: no hay fin para las adiciones”). Ahora debemos comprender por qué las Mishnayot reciben el nombre de “reinas” y las Baraitot el de “concubinas”, etc.

גם להבין מ"ש בתחלת עשרת הדברות וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר דמאחר שעשרת הדברות שמעו כל ישראל מפי הקב"ה א"כ איך שייך תיבת לאמר.

También debemos comprender lo que está escrito al comienzo de los Diez Mandamientos: “Y D'os habló todas estas palabras, diciendo”. Pues, dado que todo Israel oyó los Diez Mandamientos de boca del Santo, bendito sea, ¿cómo puede aplicarse la palabra “diciendo”?

דבשלמא בשאר מצותיה של תורה שישראל שמעו מפי משה. ומשה הוא ששמע מפי הקב"ה שייך לשון לאמר היינו שהקב"ה אמר למשה לחזור הוא ולאמרו לישראל

En cuanto a las demás mitzvot de la Torá, que Israel oyó de boca de Moshé, y puesto que fue Moshé quien las oyó de boca del Santo, bendito sea, sí se aplica la expresión “diciendo”: es decir, el Santo, bendito sea, le dijo a Moshé que las repitiera y se las dijera a Israel.

אבל בעשרת הדברות שכל ישראל שמעו מפי הקב"ה אין לומר כן (וכה"ג [וכהאי גוונא] איתא במשנה פ"ה דסוטה דף כ"ז ע"ב על לאמר שבאז ישיר משה ובנ"י [ובני ישראל] את השירה הזאת לאמר שאין תלמוד לומר לאמר):

Pero en el caso de los Diez Mandamientos, que todo Israel oyó de boca del Santo, bendito sea, no se puede decir esto. (Algo semejante aparece en la Mishná, capítulo 5 de Sotah, folio 27b, acerca de la palabra “diciendo” en “Entonces Moshé y los hijos de Israel cantaron este cántico, diciendo”: no hacía falta que el texto dijera “diciendo”).

2 והנה צריך להקדים פ"י הפסוק קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות. קול דודי קאי על מתן תורה כי במ"ת [במתן תורה] כתיב וכל העם רואים את הקולות.

Ahora debemos anteponer la explicación del versículo: “La voz de mi amado! He aquí que viene, saltando sobre los montes, brincando sobre las colinas”. “La voz de mi amado” se refiere a la Entrega de la Torá, pues acerca de la Entrega de la Torá está escrito: “Y todo el pueblo veía las voces”.

ומה שנאמר הנה זה בא שהוא לשון הוה ולא אמר לשון עבר הוא לפי כי באמת קול זה

Y en cuanto a que está dicho “he aquí que viene”, en tiempo presente, y no en tiempo pasado: esto se debe a que, en verdad, esta voz

הנה זה בא גם עכשיו בכל עת ובכל זמן שאדם יושב ועוסק בתורה אזי בא ונמשך אותו הקול עצמו שהיה בעת מ"ת [מתן תורה] וכמשי"ת [וכמו שיתבאר] לקמן אי"ה [אם ירצה השם].

“He aquí que viene” incluso ahora. En todo momento y en toda ocasión en que una persona se sienta y se ocupa del estudio de la Torá, viene y se hace descender esa misma voz que estuvo presente en el momento de la Entrega de la Torá, como se explicará más adelante, si D'os quiere.

3 ולהבין כל זה וגם ענין מדלג על ההרים. צריך להבין תחלה ענין ההשתלשלות דהנה כתיב בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין כמוך.

Para comprender todo esto, así como el sentido de “saltando sobre los montes”, primero debemos comprender el asunto de la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut). Pues está escrito: “Entre todos los sabios de las naciones y en todos sus reinos, no hay nadie como Tú”.

אמנם דוד המלך ע"ה [עליו השלום] אמר רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו אין ערוך אליך כו'.

Sin embargo, el rey David, de bendita memoria, dijo: “Muchas cosas has hecho, Tú, Havaiá, mi D'os; Tus maravillas y Tus pensamientos hacia nosotros; no hay comparación contigo”, etc.

והענין דהנה באמת גם חכמי אומות מודים באלקותו ית' וזהו בכל חכמי הגוים כו' מאין כמוך.

La explicación es la siguiente: en verdad, también los sabios de las naciones reconocen Su divinidad, bendito sea; y esto es [lo que significa] “Entre todos los sabios de las naciones”, etc., “no hay nadie como Tú”.

ופי' בזהר (משפטים צ"ו א') דהכוונה שגם הם יודעים שאין כמוך כו'. רק שאומרים שהבריאה היא בדרך השתלשלות עילה ועלול.

Y en el Zóhar (Mishpatim 96a) se explica que la intención es que ellos también saben que “no hay nadie como Tú”, etc.; solo que dicen que la creación procede mediante una cadena descendente de causa y efecto.

וידוע כי לכל עילה יש ערך ויחוס עם העלול איזה ערך שהוא עכ"פ [על כל פנים] עד"מ באדם יש שכל ומדות ומחשבה ודבור וכל א' נהווה מחבירו.

Ahora bien, es sabido que toda causa tiene cierta proporción y relación con su efecto, cierta medida de proporción, cualquiera que esta sea, al menos. Por ejemplo, en la persona hay intelecto, atributos emocionales (midot), pensamiento y habla, y cada uno llega a existir a partir del anterior.

דהיינו מההתבוננות בשכלו נולדה המדה לעשות חסד וכה"ג [וכהאי גוונא]. הנה הגם שאין המדה ממהות השכל. מ"מ יש שייכות זה לזה שכפי ערך השכל איך ומה הוא כך היא המדה בהתגלות לעושת חסד.

Es decir, de la contemplación en el intelecto nace el atributo de hacer bondad, y así sucesivamente. Ahora bien, aunque el atributo no es de la esencia del intelecto, no obstante, ambos están relacionados: según la medida del intelecto, según cómo es y cuál es su naturaleza, así es el atributo cuando se revela para hacer bondad.

4 ולכן הקטן מתאוה לדברים קטנים לפי עניות דעתו והגדול ששכלו גדול מואס בהן וכמ"ש לפי שכלו יהולל איש.

Por lo tanto, un niño desea cosas pequeñas, de acuerdo con la pobreza de su entendimiento, mientras que un adulto, cuyo intelecto es grande, las desprecia; como está escrito: “El hombre es alabado según su intelecto”.

הרי המדה אהוי"ר [אהבה ויראה] וכיוצא היא לפי השכל גם השכל מתלבש אח"כ בהמדה איך לעשות החסד כו'.

Así, el atributo —amor y temor, y otros semejantes— corresponde al intelecto. También el intelecto se inviste después en el atributo, determinando cómo hacer el acto de bondad, etc.

5 וזהו בחי' עילה ועלול שהעלול יש לו ערך ויחוס להעילה. וכמ"כ [וכמו כן] המדה לגבי המחשבה שמתלבשת בהמחשבה והמחשבה בדבור וכל א' נתהווה זה מזה בהשתלשלות

Y esto es el aspecto de causa y efecto: el efecto guarda una proporción y una relación con la causa. Del mismo modo, el atributo con respecto al pensamiento se reviste en el pensamiento, y el pensamiento, en el habla; cada uno llega a existir a partir del otro mediante una cadena descendente.

ולכן פועל כל אחי' [אחד] שינויים בחבירו שיש שינוי בהעילה ע"י שמתלבש בהעלול ואינו כמו שהיה במהותו קודם לזה.

Por eso, cada uno produce cambios en el otro: la causa cambia al revestirse en el efecto, y ya no es como era en su esencia antes de ello.

כמו כשמתבונן בשכלו באיזו אהבה הרי בהכרח השכל מלובש בזה ואינו יכול להתבונן אז במושכלות לפי של שכלו ממולא מענין המדה.

Por ejemplo, cuando alguien contempla con su intelecto cierto amor, necesariamente el intelecto se reviste en él, y entonces no puede contemplar conceptos intelectuales, porque su intelecto está lleno del asunto del atributo.

נמצא יש שינוי בהשכל למה שהיה תחלה בפ"ע [בפני עצמו] בציוור המושלות וכין למה שנמשך אח"כ בהלול שהוא בענין האהבה כו'. וכך הוא בכל בחי' עילה ועלול.

Resulta que hay un cambio en el intelecto: entre lo que era al principio, por sí mismo, al formar los conceptos, y lo que luego se extiende hacia el efecto, cuyo contenido es el amor, etc. Y así sucede con todo aspecto de causa y efecto.

6 והנה מאחר שהעולמות והנבראים נתהוו מחשבתו ית' היה יכול לעלות על הדעת ח"ו [חס ושלום] שגם הם נבראו ע"י השתלשלות עילה ועלול.

Ahora bien, puesto que los mundos y los seres creados llegaron a existir a partir de Su pensamiento, bendito sea, podría haberse pensado, D'os no lo permita, que ellos también fueron creados mediante una cadena descendente de causa y efecto,

וכדעת חכמי האומות הקדמונים. ע"ז אמר דוד המלך עליו השלום רבות עשית כו' אין ערוך אליך. כי כל העולמות אין פועלים שום שינוי בו ית'.

de acuerdo con la opinión de los antiguos sabios de las naciones. A esto se refirió el rey David, de bendita memoria, cuando dijo: "Muchas cosas has hecho...", "no hay comparación contigo". Pues todos los mundos no producen cambio alguno en Él, bendito sea.

7 וכמאמר אתה הוא עד שלא נברא העולם ואתה הוא משנברא. כו' ר"ל [רוצה לומר] בשוה בלי שינוי כמ"ש אני הו"י לא שנית.

Como en la expresión: "Tú eres Él antes de que el mundo fuera creado, y Tú eres Él desde que fue creado", etc. Es decir, de manera idéntica, sin cambio, como está escrito: "Yo, Havaíá, no he cambiado".

והיינו משום שהעולמות אין ערוך כלל להבורא ית' וא פילו לגבי החיות הנמשך להן ממחשבתו ית' והתהוותם ע"י בחי' [בחינת] דילוג וצמצום ולא בבחי' עילה ועלול ח"ו [חס ושלום] וכמשי"ת [וכמו שיתבאר] אי"ה [אם ירצה השם].

Esto se debe a que los mundos no guardan comparación alguna con el Creador, bendito sea, ni siquiera con la fuerza vital que es atraída hacia ellos desde Su pensamiento, bendito sea; y su surgimiento a la existencia se produce mediante un salto y un tzimtzum (contracción), y no por una relación de causa y efecto, D'os libre, como se explicará, si D'os quiere.

8 ולכן כלא ממש חשובים קמ"י [קמיה] ית' וכמו קודם שנברא העולם ממש וזהו נפלאותיך ומחשבותיך אלינו. פ"י שע"י מחשבתו ית' נעשה התהוות והשתלשלות העולמות.

Por lo tanto, son considerados verdaderamente como nada ante Él, bendito sea, tal como [lo eran] realmente antes de que el mundo fuera creado. Y esto es [lo que significa] "Tus maravillas y Tus pensamientos hacia nosotros": es decir, por medio de Su pensamiento, bendito sea, tuvo lugar la formación y la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut).

וז"ש [וזהו שכתוב] רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו ר"ל [רוצה לומר] שריכוז העולמות והברואים כולם נתהוו ע"י מחשבתו ית'.

Y esto es [lo que significa] lo escrito: "Muchas cosas has hecho, Tú, Havaíá, mi D'os: Tus maravillas y Tus pensamientos hacia nosotros"; es decir, la multitud de mundos y de seres creados llegó toda a existir por medio de Su pensamiento, bendito sea.

אך אעפ"כ [אף על פי כן] אין ארוך אליך ממש היינו שהתהוות העולמות ממחשבתו ית' אינו בבחי' עילה ועלול רק שהם אין ערוך ממש לגבי מחשבתו ית' המהווה ומחייה אותן מאין ליש.

Sin embargo, aun así, “no hay comparación contigo”, verdaderamente. Es decir, la formación de los mundos a partir de Su pensamiento, bendito sea, no se da en la modalidad de causa y efecto; más bien, no hay verdaderamente comparación entre ellos y Su pensamiento, bendito sea, que los hace existir y les da vida de la nada a algo.

אגידה ואדברה עצמו מספר פי' כי מאחר שהוא ית' אין סוף א"כ אם הי' [היה] התהוות העולמות ממחשבתו ית' ע"י השתלשלות עילה ועלול לא היה כלל העולמות בבחי' גבול ותכלית

“Si me pusiera a relatar y hablar [de ellos], son innumerables”. Esto significa que, puesto que Él, bendito sea, es infinito, si la formación de los mundos a partir de Su pensamiento, bendito sea, hubiera ocurrido mediante una cadena descendente de causa y efecto, los mundos no habrían tenido en absoluto límite ni fin,

כמו שהן עתה אלא הי' [היה] הכל א"ס ובלי גבול וזהו עצמו מספר דהיינו שהיו בבחי' בלי גבול וזהו נפלאותיך ומחשבותיך אלינו אין ערוך אליך אגידה ואדברה.

como lo tienen ahora; más bien, todo sería infinito y sin límite. Y esto es [lo que significa] “son innumerables”: es decir, que estarían en un estado sin límite. Y esto es [lo que significa] “Tus maravillas y Tus pensamientos hacia nosotros; no hay comparación contigo; si me pusiera a relatar y hablar [de ellos]”.

שהמשכה ממחשבתו ית' אלינו הוא ע"ד שאין ערוך ממש ולא בבחי' עילה ועלול ח"ו [חס ושלום] (או) י"ל [יש לומר] הפי' כי הנה נפלאותיך ומחשבותיך אלינו אין ערוך היינו בחי' סוכ"ע וכדלקמן בפי' קדוש ומובדל

Es decir, la emanación desde Su pensamiento, bendito sea, hacia nosotros se da de tal modo que verdaderamente no hay comparación, y no en la modalidad de causa y efecto, Di-s libre. (O puede decirse que el significado es: “Tus maravillas y Tus pensamientos hacia nosotros; no hay comparación” se refiere al nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), como [se explica] más adelante en la interpretación de “santo y apartado”;

אך להיות נמשך הארה בתוך העולמות ע"ז אמר אגידה ואדברה עצמו מספר הצמצומים רבוא רבבות מדרגות עד אין מספר כו' עד שנמשך הארה להתלבש בהעולמות ועמ"ש בפי' פסוק זה בד"ה כי ביום הזה יכפר בפי' אחרי ובד"ה ויהי מקץ כו'):

pero para que una irradiación se extienda dentro de los mundos, acerca de esto dijo: "Si me pusiera a relatar y hablar, son innumerables": las contracciones (tzimtzumim), miríadas de miríadas de niveles, innumerables, etc., hasta que una irradiación se extiende para revestirse en los mundos. Y vean lo que está escrito acerca de la interpretación de este versículo en el discurso que comienza "Pues en este día expiará", en Parshat Ajarei, y en el discurso que comienza "Y sucedió al cabo de", etc.)

9 ב והנה לכן קראו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] הבורא ית' בשם הקב"ה היינו שהוא קדוש ומובדל מכל העולמות ואין העולם ומלואו פועלים בו שום שינוי והיינו משום שאין להם כלל ערך ויחוס אליו ית'.

2. Ahora bien, por eso nuestros Sabios, de bendita memoria, llamaron al Creador, bendito sea, «el Santo, bendito sea»: es decir, Él es santo y está separado de todos los mundos, y el mundo y todo lo que lo llena no producen en Él cambio alguno; esto se debe a que no hay en absoluto ninguna comparación ni relación entre ellos y Él, bendito sea.

10 וזהו ענין שנק' סובב כולא עלמין וידוע דאין הפי' סובב ומקיף מלמעלה דהא את השמים ואת הארץ אני מלא כתיב.

Y este es el significado de lo que se llama "la luz que circunda todos los mundos" (sovev kol almin). Es sabido que esto no significa que circunda y rodea desde arriba, pues está escrito: "Yo lleno los cielos y la tierra".

רק הענין שאין ההשפעה ממנו באה בבחי' גילוי בהעולמות כמו בחי' עילה ועלול הנ"ל כי בהשתלשלות עילה ועלול הנה העלול יודע ומשיג איזה השגה בעילתו ובטל אצלו ע"י השגה זו

Más bien, el punto es que la influencia que proviene de Él no llega a los mundos de manera revelada, como sucede con la causa y el efecto mencionados anteriormente. Pues, en una cadena descendente de causa y efecto, el efecto conoce y alcanza cierta comprensión de su causa, y se anula ante ella por medio de esta comprensión;

והיינו ששפע העילה בעלול היא בבחי' גילוי ממש משא"כ בנבראים לגבי האור והכח השופע בו מא"ס ב"ה להוותו מאין ליש שהכח השופע בו אינו מושג אצלו כלל וכלל.

es decir, el flujo de la causa hacia el efecto está manifiestamente revelado. En cambio, no sucede así con los seres creados en relación con la luz y la fuerza que fluye hacia [cada uno de] ellos desde el Infinito (Ein Sof), bendito sea, para darle existencia de la nada a algo: la fuerza que fluye hacia él no es aprehendida por él en absoluto.

11 ולכן הנברא הוא יש ודבר נפרד בעיני עצמו מחמת הסתר זה רק שבאמת הוא כמו דקמ"י [דקמיה] ית' כולא כלא חשיבי

Por lo tanto, el ser creado es algo existente y una entidad separada a sus propios ojos, debido a este ocultamiento; pero, en verdad, es como se dice: "Ante Él, bendito sea, todo es considerado como nada".

וזהו בחי' סוכ"ע שההשפעה ממנו ית' באה בבחי' הסתר כי אלו היה בבחי' גילוי לא הי' [היה] יכול להשתלשל ולהיות כלל עלמין

Y este es el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin): la influencia que proviene de Él, bendito sea, llega de manera oculta. Pues, si se manifestara, no podría descender en una cadena ni llegar a constituir mundos;

אלא הי' [היה] הכל בחי' א"ס כנ"ל אבל באמת לית אתר פנוי מיני' כמו קודם שנברא העולם.

sino que todo estaría en un estado de infinitud, como se mencionó antes. Pero, en verdad, "no hay lugar vacío de Él", tal como era antes de que el mundo fuera creado.

12 וזהו שנק' הקב"ה דהיינו שהוא ית' קדוש ומובדל מהעולמות. והבריאה היא יש מאין ממש שהאור וחיות המתלבש בהעולמות היא כלא חשיבא קמ"י [קמיה] ית'

Y por eso se lo llama «el Santo, bendito sea»: es decir, Él, bendito sea, es santo y está separado de los mundos. La creación es verdaderamente algo de la nada, pues la luz y la fuerza vital que están investidas en los mundos son consideradas como nada ante Él, bendito sea;

דהיינו שעיקר התהוות העולמות הוא ע"י מדת מלכותו ית' כמאמר יחיד חי העולמים מלך היינו שבאמת הוא יחיד ומיוחד כמו קודם בריאת העולם.

es decir, la existencia de los mundos se produce principalmente por medio del atributo de Maljut (soberanía) de Él, bendito sea, como dice la expresión: «El Único, Vida de los mundos, Rey»; esto significa que, en verdad, Él es el Único y singular, tal como era antes de la creación del mundo.

13 וחי העולמים הוא רק מבחי' מלך. כמו עד"מ מלך בשר ודם שבחי' היותו מלך על המדינה אינו בחי' ממהותו ועצמותו

Y [Él es] "Vida de los mundos" únicamente desde el nivel de "Rey". A modo de analogía, en el caso de un rey de carne y sangre, el hecho de ser rey sobre el país no forma parte de su ser y esencia,

כי מהותו ועצמותו הוא מה שהוא חכם ונבון ורק ענין מלכותו הוא מה ששמו נקרא עליהם שמולך על הארץ.

pues su ser y esencia consisten en que es sabio y entendido, mientras que su reinado solo consiste en que su nombre es invocado sobre ellos, porque reina sobre la tierra.

14 וכך יובן למעלה שהתהוות ובריאת כל העולמות עליונים ותחתונים הוא רק ע"י מדת מלכות שאין לכל העולמות ערך ושייכות למהותו ועצמותו ית'

Así se entenderá en lo Alto: la llegada a la existencia y la creación de todos los mundos, superiores e inferiores, se producen únicamente mediante el atributo de Maljut (soberanía), pues todos los mundos no tienen ninguna proporción ni conexión con Su ser y esencia, bendito sea.

שהוא רם ומתנשא מהם והחיות והתהוות העולמות נמשך להם רק ממה שנק' הוא ית' מלך עליהם ואין מלך בלא עם

pues Él está exaltado y elevado por encima de ellos; y la fuerza vital y la llegada a la existencia de los mundos se les transmiten únicamente porque Él, bendito sea, es llamado Rey sobre ellos, y "no hay rey sin un pueblo".

ולכן נק' בחי' מלכות בשם כתר מלכות כמו כתר שהיא עטרה על הראש ונעשה מאבנים טובות ואין לה שייכות עם עצם הלובשה מ"מ

Por eso, el nivel de Maljut es llamado Kéter Maljut (la Corona de la soberanía): como una corona, que es una diadema sobre la cabeza y está hecha de piedras preciosas, y no tiene conexión con la esencia misma de quien la lleva; sin embargo,

בהיות הכתר עליו אז נגלה וניכר בחי' מלכותו מכ"כ [מכל כך] ענין בחי' מלכות דאצי' הוא שכל העולמות אין שייכים לעצמותו שיהיו פועלים בו איזה שינוי ח"ו [חס ושלום]

cuando la corona está sobre él, su soberanía se revela y se reconoce. De manera similar, el concepto del nivel de Maljut del Mundo de Atzilut (Emanación) es que todos los mundos no tienen conexión con Su esencia de tal modo que pudieran producir en Él algún cambio, Di-s libre;

רק חיות והתהוות העולמות והנבראים הוא מבחי' מדת מלכותו ית' שע"י העולמות ניכר מדת מלכותו ונקרא אז מלך עליהם

solo que la fuerza vital y la llegada a la existencia de los mundos y de los seres creados proceden del nivel del atributo de Su soberanía, bendito sea: a través de los mundos se reconoce el atributo de Su soberanía, y entonces Él es llamado Rey sobre ellos.

כי אין מלך בלא עם הו' מלשון עוממות היינו בחי' צמצומים והסתרות שע"י צמצומים אלו אז שיך להיות בחי' מלך.

Pues “no hay rey sin un pueblo”; la palabra “pueblo” (am) se relaciona con el término omemot (“atenuados”), es decir, con el nivel de las contracciones (tzimtzumim) y los ocultamientos; mediante estas contracciones se hace posible que exista el nivel de Rey.

אבל באמת הוא סכ"ע [סובב כל עלמין] ואני הו"י לא שניתני כמו קודם שנברא העולם ואת השמים ואת הארץ אני מלא.

Pero, en verdad, Él circunda todos los mundos (sovev kol almin), y “Yo, Havaíá, no he cambiado”: Él es tal como era antes de que el mundo fuera creado; y “Yo lleno los cielos y la tierra”.

15 ולכן בחי' מל' נק' ג"כ שם כי שם מורה על גילוי כי מה שנק' מלך הוא רק שנגלה בחי' מלך ע"י הסתר והעלם עצמותו. ולכן נק' הקב"ה פי' שהוא ית' קדוש וברוך.

Por eso, el nivel de Maljut también se llama “Nombre”, pues un nombre indica revelación; que se lo llame Rey significa únicamente que el nivel de Rey se revela mediante el ocultamiento y la ocultación de Su esencia. Por eso también se lo llama “el Santo, bendito sea”, es decir, que Él, bendito sea, es santo y bendito.

היינו כי הוא במהו"ע [במהותו ועצמותו] קדוש ומובדל מהעולמות ואעפ"כ [ואף על פי כן] הוא ג"כ ברוך פי' לשון ברכה והמשכה ונמשך בתוך העולמות ע"י בחי' שמו ומלכותו שמבחי' מל' נמשך התהוות כל העולמות כנ"ל:

Es decir, en Su ser y esencia, Él es santo y está separado de los mundos; sin embargo, también es “bendito” (baruj), expresión que significa bendición (berajá) y flujo hacia abajo. Él se extiende dentro de los mundos por medio del nivel de Su Nombre y Su soberanía, pues del nivel de Maljut proviene la existencia de todos los mundos, como se mencionó anteriormente.

16 וזהו שאמרו נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים דהיינו שיהיה התהוות עולמות תחתונים ע"י

ריבוי הצמצומים אשר עצמו מספר ואעפ"כ [ואף על פי כן] שם ג"כ יהיה

Y esto es [lo que significa] lo que dijeron: “El Santo, bendito sea, deseó tener una morada en los mundos inferiores”. Es decir, que los mundos inferiores llegaran a existir mediante innumerables contracciones (tzimtzumim), que son “más de lo que puede contarse”, y que, sin embargo, también allí hubiera

דירה והשראת אור א"ס ב"ה ונגלה כבוד ה' עין בעין יראו כו' והיינו ע"י המשכה מבחי' סוכ"ע אשר קמיה רוחניות וגשמיות ועליונים ותחתונים הכל שוין.

una morada y la manifestación de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, y “se revelará la gloria de Havaíá”, “pues ojo a ojo verán”, etc. Y esto ocurre mediante una emanación desde el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), ante la cual lo espiritual y lo físico, lo superior y lo inferior, son todos iguales.

17 והוא ע"ד מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] במקום גדולתו שם אתה מוצא ענותנותו. פי' ענותנותו הוא

מה שהוא ית' משפיל עצמו להשגיה בשמים וארץ הגשמיות כ"כ [כל כך] בפרטי פרטיות להיות

Y esto sigue la línea de lo que dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: “En el lugar de Su grandeza, allí encuentras Su humildad”. El significado de “Su humildad” es que Él, bendito sea, Se rebaja para observar los cielos y la tierra físicos hasta tal punto, con el mayor detalle, de modo que

בוחן כליות ולב ומה' מצעדי גבר כוננו הכל בהשגחה פרטיות שזהו ענוה גדולה שהוא ית' א"ס ומשפיל א"ע [את עצמו] להשגיה בבריות שפלים כו' וזהו ג"כ גדולתו.

“examina los riñones y el corazón”, y “De Havaíá se establecen los pasos del hombre”: todo está bajo una Providencia particular. Y esto es una gran humildad: que Él, bendito sea, es el Infinito (Ein Sof) y Se rebaja para observar a criaturas inferiores, etc.; y esto también es Su grandeza.

כי באמת מאחר שהוא ית' קדוש ומובדל וסכ"ע [וסובב כל עלמין] אין שייך לומר שזהו גדולתו דוקא מה שברא עולמות עליונים

Pues, en verdad, dado que Él, bendito sea, es santo y está apartado, y circunda todos los mundos (sovev kol almin), no corresponde decir que Su grandeza reside específicamente en haber creado los mundos superiores;

כי אפילו ג"ע [גן עדן] העליון הוא רק זיו והארה בעלמא ולפניו כחשיכה כאורה ואפי' [ואפילו] אור צח אוכם הוא קדם עילת העילות. רק אדרבה מה שהוא ית' משפיל א"ע [את עצמו] לראות בשמים ובארץ זהו גדולתו.

pues incluso el Gan Eden superior es solo un mero resplandor y destello, y ante Él "la oscuridad es como la luz"; e incluso "la Luz clara es negra ante la Causa de las causas". Más bien, por el contrario: que Él, bendito sea, Se rebaje para mirar los cielos y la tierra: esto es Su grandeza.

18 והענין כי הנה איתא בגמ' [בגמרא] ע"פ ומספר את רובע ישראל זרע היוצא מהן מן התשמיש שלהן ועל דבר זה נסמית עינו של בלעם הרשע באמרו טהור עינים מראות ברע כו'.

La explicación es la siguiente: se afirma en la Guemará, acerca del versículo "Y cuenta el rova de Israel": [se refiere a] la semilla que sale de ellos de sus relaciones conyugales; y por esto quedó ciego el ojo del malvado Bilam, cuando dijo: "Demasiado puros son Tus ojos para mirar el mal", etc.

והיינו כי לפי טעותם שהתהוות העולמות ממנו ית' הוא דרך השתלשלות עילה ועלול א"כ נמשך מזה שראוי שיהיה הוא ית' בבחי' רם על כל גוים ה' בלי שישפיל עצמו לראות בהשגחה פרטית בעוה"ז.

Es decir: según su error, que la creación de los mundos por Él, bendito sea, se produce mediante una cadena descendente de causa y efecto (hishtalshelut), se deduce que sería apropiado que Él, bendito sea, estuviera en el estado de "Havaia' está por encima de todas las naciones", sin rebajarse a observar este mundo con providencia individual.

כי מה שהוא בדרך השתלשלות עילה ועלול הנה התלבשות העילה בהעלול פועל בו שינוי לכן אמר אין נכון

Pues todo lo que se da mediante una cadena descendente de causa y efecto —la investidura de la causa en el efecto produce un cambio en ella—. Por eso dijo que no era apropiado

שיתלבש הוא ית' כ"כ [כל כך] בעלולים השפלים שבעוה"ז להיותו טהור עינים מראות ברע והיה ראוי יותר שיהיה רם ומרומם בלי שישפיל א"ע [את עצמו] כ"כ [כל כך] למטה.

que Él, bendito sea, se invista tanto en los efectos bajos de este mundo, puesto que Él es "demasiado puro de ojos para mirar el mal"; y sería más apropiado que permaneciera alto y exaltado, sin rebajarse tanto hacia abajo.

אבל לפי האמת שהוא ית' קדוש ומובדל מכל העולמות ואין ההשפעה ממנו בבחי' התלבשות ועילה ועלול.

Pero, según la verdad, Él, bendito sea, es santo y está apartado de todos los mundos, y la influencia que emana de Él no se da mediante investidura ni como causa y efecto.

19 וכמש"ל [וכמה שכתוב לעיל] באריכות בענין נפלאותיך ומחשבותיך אלינו אין ערוך אליך. אין ערוך ממש ולא מיני' ולא מקצתי' [מקצתיה] מהערך שבהשתלשלות עילה ועלול עד שאע"פ [שאף על פי]

Como se explicó arriba extensamente acerca de "Tus maravillas y Tus pensamientos hacia nosotros; no hay comparación contigo": verdaderamente no hay comparación alguna; ni siquiera en conjunto ni en parte, de la relación que existe en una cadena descendente de los mundos (hishtals-helut) de causa y efecto, hasta el punto de que, aunque

שהוא ית' מחיה ומהוה העולמות מאין ליש עכ"ז [עם כל זה] אין פועלים בו שום שינוי ע"י חיות זה שמשפיע הוא ית' אליהן וכמאמר יחיד וחי העולמים רק מבחי' מלך כו'.

Él, bendito sea, da vida a los mundos y los hace existir de la nada a algo; sin embargo, estos no producen cambio alguno en Él por medio de esta fuerza vital que Él, bendito sea, les otorga. Y como dice la expresión: "El Único y Vida de los mundos", solo desde el nivel de "Rey", etc.

20 ושלכן הוא ית' בשוה ממש גם עתה כמו קודם שנברא העולם ממש. א"כ כיון שמה שהוא מחיה העולמות אין פועל בו שום שינוי כלל.

Y por eso Él, bendito sea, es exactamente el mismo incluso ahora que antes de que el mundo fuera efectivamente creado. Así pues, dado que dar vida a los mundos no produce en Él ningún cambio en absoluto,

ולכן אין שום דבר גדול וקטן נעשה חוץ ממנו בכל העולמות עליונים ותחתונים וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אין אדם נוקף אצבעו מלמטה

por lo tanto, nada, grande ni pequeño, sucede en ninguno de los mundos, superiores o inferiores, al margen de Él; como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: "La persona no se golpea el dedo abajo,

אלא א"כ מכריזין עליו מלמעלה וכתוב שאול ואבדון נגד ה' כו' ידע מה בחשוכא כו'

a menos que se haya proclamado acerca de ella arriba". Y está escrito: "El Sheol y el Abadón están ante D'os", etc.; "Él sabe lo que hay en la oscuridad", etc.;

אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה' וכל אלו ההשגחות הפרטיים אין פועלים בו שום שינוי
ח"ו [חס ושלום]

“¿Acaso puede un hombre ocultarse en lugares secretos y Yo no verlo? —dice D'os”. Y todas estas [manifestaciones de] providencia particular no producen ningún cambio en Él, Di-s libre,

כמו שהיותו מחיה ומהווה אותן מאין ליש אין פועל בו שינוי ח"ו [חס ושלום] מטעם הנ"ל דאין ערוך כו'
así como darles vida y hacerlos existir de la nada a algo no produce ningún cambio en Él, Di-s libre, por la razón mencionada antes: “no hay comparación”, etc.

ולכן זה שהוא ית' משפיל א"ע [את עצמו] להשגיח בשמים וארץ גשמיים [גשמיים] זהו גדולתו יותר ממה
שברא עולמות עליונים כי כל השבחים וגדולותיו ועולמות עליונים כו'

Por lo tanto, que Él, bendito sea, se rebaje para velar por los cielos y la tierra físicos: esto es una expresión de Su grandeza mayor que el hecho de haber creado mundos superiores. Pues todas las alabanzas, Su grandeza y los mundos superiores, etc.,

באמת כלא חשיבי קמ"י [קמיה] ית' רק זהו גדולתו שמשפילי א"ע [את עצמו] לראות בשמים ובארץ שהוא
מפני כי אני הו"י לא שניתי כו'

en verdad son considerados como nada ante Él, bendito sea. Más bien, esta es Su grandeza: que se rebaje para mirar los cielos y la tierra; pues esto se debe a que “Yo, D'os, no he cambiado”, etc.,

ושאין ערוך אליו ב"ה ואת השמים ואת הארץ אני מלא והתהוות העולמות הוא רק מבחי' שם מלכותו
והוא ית' סכ"ע [סובב כל עלמין].

y a que no hay comparación con Él, bendito sea, y “Yo lleno los cielos y la tierra”; y la existencia de los mundos se origina únicamente en el nivel del Nombre de Su soberanía (Maljut), mientras que Él, bendito sea, circunda todos los mundos (sovev kol almin).

21 ויובן עוד ענין זה עפ"מ"ש [על פי מה שכתוב] ומתחת זרועות עולם פי' כי הנה עד"מ אופן בתוך האופן היינו
עיגול בתוך עיגול שהעיגול הגדול שמבחוץ

Este asunto puede comprenderse además según lo escrito: “Y debajo están los brazos eternos”. El sentido es el siguiente: a modo de analogía, “una rueda dentro de otra rueda”, es decir, un círculo dentro de otro círculo: el círculo grande que está por fuera,

כמו שמקיף למעלה בגובה העיגול הפנימי כך הוא מקיף ג"כ בתחתיתו למטה ושם הוא נמוך מעיגול הפנימי ונשפל יותר ממנו כך בו ית' כתיב ומתחת זרועות עולם כו'.

así como lo rodea por arriba, a la altura del círculo interior, también lo rodea por abajo, en su parte inferior; y allí está más abajo que el círculo interior y desciende más que él. Así también, acerca de Él, bendito sea, está escrito: “Y debajo están los brazos eternos”, etc.

22 ואף שאין לו דמות הגוף מ"מ הוא עד"מ דהיינו לפי שהוא ית' סוכ"ע ומרומם ונשגב מכל העולמות ואין ערוך כו' אי"כ מה"ט [מהאי טעמא] הוא משפילי לראות גם למטה מטה.

Y aunque Él no tiene semejanza con un cuerpo, esto es, sin embargo, a modo de analogía. Es decir: puesto que Él, bendito sea, circunda todos los mundos (sovev kol almin) y está exaltado y elevado por encima de todos los mundos, y “no hay comparación”, etc., entonces, por esta misma razón, “Se rebaja para ver” incluso lo más bajo de lo bajo.

וז"ש [וזהו שכתוב] רם על כל גוים כו' מי כה' אלקינו המגביהי לשבת המשפילי כו' שמה שהוא ית' משפילי לראות כו'

Y esto es [lo que significa] lo escrito: “Havaia' está por encima de todas las naciones”, etc.; “¿Quién es como Havaia', nuestro D'os, que mora en las alturas, que Se rebaja?”, etc.: que Él, bendito sea, Se rebaje para ver, etc.,

זהו מפני שהוא ית' מגביהי שמהו"ע [שמהותו ועצמותו] ית' רם ונשא עד שאין ערוך אליו ממש ולא כעו"ג [כעובדי גלולים] שאומרים רם כו'

se debe a que Él, bendito sea, está “en las alturas”: Su ser y esencia, bendito sea, son elevados y excelsos, hasta el punto de que verdaderamente no hay comparación con Él; y no como los idólatras, que dicen “elevado”, etc.,

לפי שהיו סוברים שההשתלשלות עילה ועלול. אלא דאין ערוך ממ. וזהו שהגדולה והענוה הם במקום אי כנ"ל:

porque sostenían que la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut) es [una relación de] causa y efecto. Más bien, no hay verdaderamente comparación. Y por eso la grandeza y la humildad se encuentran en un mismo lugar, como se mencionó antes.

23 ג והנה ע"פ כל הנ"ל יובן ענין יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה כי שכינה הוא בחי' מלכותו ית' השוכן בתחתונים

3. Ahora bien, a partir de todo lo dicho arriba se comprenderá el asunto de la unión del Santo, bendito sea, y Su Shejiná (la Presencia Divina). Pues la Shejiná es el nivel de Su soberanía (Maljut), bendito sea, que mora en los mundos inferiores;

כי מלכותך מלכות כל עולמים והוא בחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שהוא רק הארה בעלמא מבחי' מהו"ע [מהותו ועצמותו] ית' הסוכ"ע כנ"ל.

pues “Tu soberanía es una soberanía sobre todos los mundos”; y este es el nivel de la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin), que no es sino un mero resplandor del nivel de Su ser y esencia, bendito sea, que circunda todos los mundos (sovev kol almin), como se mencionó arriba.

24 ובחי' סוכ"ע הוא קדוש ומובדל. ויחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה היינו כאשר יש התגלות בחינת סוכ"ע מה שהוא קדוש ומובדל ונמשך ונתגלה בעולמות תחתונים וזהו ענין דירה בתחתונים שהיא תכלית בריאת כל העולמות.

Y el nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin) es “santo y apartado”. La unión del Santo, bendito sea, y Su Shejiná (la Presencia Divina) tiene lugar cuando se revela el nivel de sovev kol almin —aquello que es santo y apartado— y este descende y se revela en los mundos inferiores. Este es el concepto de una morada en los mundos inferiores, que es el propósito de la creación de todos los mundos.

אך ע"י מה נעשה התגלות זה הנה ע"ז נאמר ששים המה מלכות כו' כי משניות נק' מלכות כמארו"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] מתניתא מלכתא כי

Pero ¿por medio de qué se produce esta revelación? A esto se refiere lo dicho: “Sesenta son las reinas”, etc. Pues las Mishnayot son llamadas “reinas”, como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria: “La Mishná es una reina”. Pues

הנה אמרו"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל הקורא ושונה הקב"ה יושב ושונה כנגדו וכמ"ש המגיד להב"י [להבית יוסף]. אני המשנה המדברת בפ"ך.

nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: “Quien lee y estudia, el Santo, bendito sea, se sienta y estudia frente a él”; y, como le dijo el Maguid al Beit Yosef: “Yo soy la Mishná que habla en tu boca”.

25 וזהו מ"ש בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך כו' דהלי"ל [דהוה ליה למימר] תזכיר. אך הוא

Y esto es [el sentido de] lo que está escrito: "En todo lugar donde Yo mencione Mi Nombre, vendré a ti", etc.; pues debería haber dicho: "donde tú menciones". Pero es

כמאמר דוד רוח ה' דיבר בי ומלתו על לשוני. שהדבור שהאדם מדבר בד"ת [בדברי תורה] הוא ממש דיבורו ית'.
 como dijo David: "El espíritu de Havaiá habló por medio de mí, y Su palabra está sobre mi lengua": el habla con que una persona pronuncia palabras de Torá es, en verdad, Su habla, bendito sea.

היינו שה' מדבר בו ממש ע"י פיו של האדם וכמ"ש דוד המלך ע"ה [עליו השלום] אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.

Es decir, D'os mismo habla en él a través de la boca de la persona; y, como escribió el rey David, de bendita memoria: "Ado-nai, abre mis labios, y mi boca proclamará Tu alabanza".

כי הכל מאתו יתברך רק פי יגיד יגיד הוא לשון המשכה כמו נגד ונפק מן קדמוהי שהפה הוא רק הכלי שיומשך על ידו ויתגלה דבורו ית' וחכמתו ורצונו ממש

Pues todo proviene de Él, bendito sea; solo que "mi boca proclamará": yaguid es una expresión de hacer descender, como en "fluyó (naguid) y salió de delante de Él". La boca es únicamente la vasija a través de la cual descenden y se revelan Su habla, bendito sea, y Su sabiduría y voluntad mismas.

כי באמת לית אתר פנוי מיניה ואתה מחיה את כולם ולך הוי' הגדולה כו' ואין עוד מלבדו ממש.

Pues, en verdad, "no hay lugar vacío de Él", "Tú das vida a todos" y "Tuya, Havaiá, es la grandeza", etc.; y "no hay nada fuera de Él", verdaderamente.

רק שהעולמות נראים ליש ודבר נפרד בפ"ע [בפני עצמו] לעינינו לבד מחמת ההסתר ורבוני הצמצומים. אכן קמיה ית' שאין שייך שום צמצום והסתר לפניו הרי באמת אין ואפס זולתו ית' אחד האמת.

Solo que, ante nuestros ojos, los mundos parecen una existencia y una entidad separada por sí misma, debido a los ocultamientos y a la multiplicidad de contracciones (tzimtzumim). Sin embargo, ante Él, bendito sea —ante quien no se aplica en absoluto ningún tzimtzum ni ocultamiento—, en verdad no hay nada ni nulidad alguna fuera de Él, bendito sea, el Uno verdadero.

26 והכל רק אלהותו ית' המהווה הכל והיש בטל לגמרי באמת. והלכך כשהאדם עוסק בתורה שהיא חכמתו ורצונו בלי הסתר פנים אזי גורם לאהפכא חשוכא לנהורא שמתבטלים הצמצומים וההסתרות ואז הוא גילוי האמת.

Y todo es únicamente Su Divinidad, bendito sea, que da existencia a todo, mientras que lo existente (yesh) está, en verdad, completamente anulado. Por eso, cuando la persona se ocupa de la Torá, que es Su sabiduría y Su voluntad sin ocultamiento del Rostro, provoca que la oscuridad se transforme en luz: las contracciones (tzimtzumim) y los ocultamientos quedan anulados, y entonces se revela la verdad.

27 ונמצא שדיבור האדם בתורה הוא ממש דבר ה' הדובר בו חכמתו ורצונו וזהו אזכיר את שמי שמה שהאדם קורא ושונה הוא באמת בחינת אזכיר את שמי כמו שהשי"ת [שהשם יתברך] דיבר בו.

Se desprende que el habla de una persona en la Torá es verdaderamente la palabra de D'os, que habla en ella Su sabiduría y Su voluntad. Y esto es [el significado de] “Menciono Mi Nombre”: lo que una persona lee y estudia es, en verdad, el nivel de “Menciono Mi Nombre”, tal como el Santo, bendito sea, habló en ella.

וזהו ענין מהפכין חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא. פי' מרירו למיתקא הוא קאי על שבירת התאוה שיהפוך כל מדותיו ורצונותיו לה'

Y este es el asunto de “transformar la oscuridad en luz y la amargura en dulzura”. Es decir: “la amargura en dulzura” se refiere a quebrar el deseo, de modo que transforme todos sus atributos emocionales (midot) y sus deseos en dirección a D'os;

וחשוכא לנהורא הוא כשמחשבתו ודיבורו בתורה אז במקום החשך יאיר אור ה' להיות גילוי חכמתו ורצונו בדבור שמדבר האדם שהוא בחי' רוח ה' דיבר בי

y “la oscuridad en luz” ocurre cuando su pensamiento y su habla están en la Torá: entonces, en lugar de la oscuridad, resplandece la luz de D'os, de modo que Su sabiduría y Su voluntad se revelan en el habla de la persona, que es el nivel de “El espíritu de Havaíá habló por medio de mí”,

כי אני המשנה המדברת בפך כנ"ל ועי"ז מהפך ממש חשוכא כו' כי הוא כמלך הגוזר ואומר שיהיה כך וכך שדבר מלך שלטון להיות נעשה עי"ז כך וכך.

pues “Yo soy la Mishná que habla en tu boca”, como se mencionó antes. Y mediante esto transforma verdaderamente la oscuridad, etc. Pues es como un rey que decreta y dice que sucederá tal o cual cosa, ya que “la palabra del rey es soberana”, y así, por medio de ella, se realiza tal o cual cosa.

כך כשעוסק בתורה ואומר מותר עד"מ הוא בחי' חסד שמתיר את הדבר שהי' [שהיה] קשור בידי החיצונים שנפל לשם ע"י שבה"כ [שבירת הכלים] וכעת הוא מתיר

Del mismo modo, cuando uno se ocupa de la Torá y dice, por ejemplo, "permitido" (mutar), esto corresponde al nivel de Jésed (bondad): libera (matir) aquello que estaba atado en manos de las fuerzas externas, adonde había caído a causa de la ruptura de las vasijas; y ahora lo libera

אותו שיתהפך מחשוכא לנהורא ויוכ לל באל קות ע"י שיאכל את הבשר היתר ויעבוד את ה' בכחו זה ועי"ז יתבטל ויתכלל למעלה באלקות.

para que se transforme de la oscuridad en luz y quede incluido en la divinidad: mediante [el hecho de que una persona] coma la carne permitida y sirva a D'os con esta fuerza suya; y mediante esto quedará anulado e incluido arriba en la divinidad.

28 וכשפוסק אסור הוא מצד הגבורה שמאל דוחה שלא יוכל המאכל לעלות ולהבטל וליכלל באין ועד"ז אמרו מאן מלכי רבנן

Y cuando dictamina "prohibido" (asur), esto proviene del lado de Guevurá, pues "la izquierda aleja", de modo que el alimento no pueda ascender, anularse e incluirse en el Ayin (la Nada). En este sentido dijeron: "¿Quiénes son reyes? Los Sabios de la Torá".

היינו שעל ידי דיבורם בתורה הרי גורמים וגוזרים עליית הניצוצים שנפלו בשבה"כ [בשבירת הכלים] שיתהפכו מחשוכא לנהורא או להפך וזהו מבחי' חו"ג [חסד וגבורה]

Es decir, mediante su habla en la Torá, ellos hacen que asciendan las chispas que cayeron en la ruptura de las vasijas y decretan que se transformen de la oscuridad en luz, o a la inversa. Esto proviene del nivel de Jésed y Guevurá.

כי מצד החסד מים יורדים מגבוה לנמוך שמתפשט החסד למטה חסד דרועא ימינא מתיר את הדבר שיוכל ליכלל באחד כי ימין מקרבת ומצד הגבורה שמאל דוחה כו'

Pues del lado de Jésed —como el agua, que desciende de un lugar alto a uno bajo— Jésed se extiende hacia abajo: Jésed, "el brazo derecho", libera la cosa para que pueda incluirse en el Uno, pues "la derecha acerca"; y del lado de Guevurá, "la izquierda aleja", etc.

וכ"ז [וכל זה] הוא על ידי החכמה שמתלבשת בהמדות ובחכמה אתברירו דאורייתא מחכמה נפקת ומה שראוי ע"פ החכמה שיכול לעלות באחד נמשך עי"ז מדת החסד להתיר

Y todo esto ocurre mediante Jojmá, que se inviste en los atributos emocionales (midot); "mediante Jojmá son refinados", pues "la Torá procede de Jojmá". Lo que, según Jojmá, es apto para poder ascender al Uno, hace que se atraiga el atributo de Jésed para permitirlo;

וכן להיפך נמשך מדת הגבורה והכל ע"י חכמתו ורצונו ומ"ש ששים המה מלכות הוא נגד ששה מדות וכל אחד כלול מעשר כנודע

y asimismo, en el caso opuesto, se atrae el atributo de Guevurá; y todo es mediante Su sabiduría y Su voluntad. En cuanto a lo que está escrito: "Sesenta son las reinas", corresponde a los seis atributos, cada uno de los cuales incluye diez, como es sabido.

[וע' בזהר פ' שמות י"ד ב' ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם בשם הרח"ו [הרבי חיים ויטאל] ז"ל [זכרונו לברכה / זכרונו] (לברכה) כפ"י ששים המה מלכות)

(Véase el Zohar, Parshas Shemos, 14b, y el Mikdash Melech allí, en nombre de Rabí Jaim Vital, de bendita memoria, acerca de la explicación de "Sesenta son las reinas").

והכח הזה בדבור האדם בתורה הוא לפי שדיבורו הוא ממש דבר ה' וכמ"ש ואשים דברי כפיך וכנ"ל.

Y este poder que tiene el habla de una persona en la Torá se debe a que su habla es verdaderamente la palabra de D'os, como está escrito: "Y puse Mis palabras en tu boca", tal como se mencionó anteriormente.

וזהו יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה כי שכינתיה הוא בחי' ההארה שנמשך ממנו ית' להיות שוכן בתחתונים בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עולם] וע"י לימוד התורה נמשך להיות יחוד וגילוי אור ה' הסוכ"ע שהוא בחי' קדוש ומובדל

Y esto es la unión del Santo, bendito sea, y Su Shejiná. Pues Su Shejiná es el nivel del resplandor que se atrae de Él, bendito sea, para morar en los mundos inferiores, en la modalidad de la luz que llena todos los mundos (memalé kol almin); y mediante el estudio de la Torá se atraen una unión y una revelación de la luz de D'os que circunda todos los mundos (sovev kol almin), que es el nivel de "santo y apartado":

הנה הוא נמשך ומתגלה למטה בשכינתיה היינו בבחי' ההארה מה ששכון בתחתונים שם נגלה אור ה' הסוכ"ע ממש והיינו מטעם הנ"ל שבשעה שהאדם קורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו.

Se lo atrae hacia abajo y se revela abajo en Su Shejiná. Es decir, en el nivel del resplandor que mora en los mundos inferiores, allí se revela la verdadera luz de D'os que circunda todos los mundos. Esto se debe a la razón mencionada anteriormente: cuando una persona lee y estudia, el Santo, bendito sea, lee y estudia frente a ella.

אזכיר את שמי כמו שהקב"ה בעצמו אומר הדין בפיו כי אני המשנה המדברת בפיו א"כ היינו ממש גילוי בחי' אור א"ס הסוכ"ע בשכינתיה ונקי יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה וזהו ענין מהפכין חשוכא לנהורא:

“Menciono Mi Nombre”: es como si el Santo, bendito sea, mismo pronunciara la ley en su boca, pues “Yo soy la Mishná que habla en tu boca”. Si es así, esto es verdaderamente una revelación del nivel de la Luz Infinita (Or Ein Sof), la luz que circunda todos los mundos, en Su Shejiná; y se llama la unión del Santo, bendito sea, y Su Shejiná. Y este es el asunto de “transformar la oscuridad en luz”.

29 ושמנים פילגשים אלו ברייתות. הנה הענין הברייתא היא לבאר המשנה בפרטיות יותר כדי שיוכן גם לתלמידים שאינם גדולים כל כך

“Y ochenta concubinas”: estas son las Baraitot. El punto es el siguiente: la Baraita sirve para explicar la Mishná con mayor detalle, a fin de que también puedan comprenderla los alumnos que no son tan grandes.

כי לחכמים גדולים היה די במשנה לחוד שבאמת נרמז במשנה כל פרטי הדינים שבברייתא כמאמר אילפא מי איכא מידי בברייתא דלא פשיטנא ליה ממתניתין כו'

Pues para los grandes sabios habría bastado la Mishná sola, ya que, en verdad, todos los detalles de las leyes que aparecen en la Baraita están insinuados en la Mishná, como en la afirmación de Ilfa: “¿Acaso hay algo en una Baraita que no pueda resolver a partir de nuestra Mishná?”, etc.

רק היינו אילפא דוקא שהיה חכם גדול יוכל להבין ברמז וישמו מעיד עליו לשון אאלפך חכמה.

Pero esto se refiere específicamente a Ilfa, quien era un gran sabio y podía comprender a partir de una alusión; y su nombre da testimonio de ello, pues expresa “te enseñaré (a’alefja) sabiduría”.

אבל שאר תלמידים לא יבינו כלל וכ"ש [וכל שכן] כשנתמעטו הלכבות לכן הוצרכו לבאר המשנה בפרטיות יותר ועד"מ בהשפעה מרב לתלמיד שכדי שיבין התלמיד צריך

Pero los demás alumnos no comprenderían en absoluto, y más aún cuando los corazones se empuñecieron. Por eso fue necesario explicar la Mishná con mayor detalle. Esto puede compararse, por ejemplo, con la transmisión de un maestro a un alumno: para que el alumno comprenda, el maestro debe

הרה לשישת עצות בנפשו איך להשפיע לו שיוכל לקבל וציך לומר לו פסקי פסקי ולקצר ולהעלים עומק המושכל עד שיהיה ביכולת המקבל להכיל ההשפעה.

“disponer consejos en su interior” acerca de cómo transmitirle la enseñanza para que pueda recibirla; debe explicársela parte por parte, abreviarla y ocultar la profundidad del concepto, hasta que quien la recibe sea capaz de contener lo que se le transmite.

30 וזהו לשון ברייתא דהיינו לשון חוץ הוא ההשפעה לזולתו לבר מגופא. וע"כ אין הגילוי אור א"ס כ"כ
[כל כך] בדיני הברייתא

Y este es [el significado de] la expresión Baraita, es decir, una expresión de “afuera”: transmitir a otro, “fuera del cuerpo”. Por eso, la revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof) no es tan grande en las leyes de la Baraita

כמו בהמשנה שהוא גילוי אור א"ס ממש. אבל בהברייתא הוא בהסתר קצת כנ"ל במשל שההשפעה למקבל צ"ל ע"י הסתר והעלם.

como en la Mishná, que es una revelación del Or Ein Sof mismo; pero en la Baraita está algo oculto, como [se explicó] antes en la analogía: la transmisión a quien recibe debe darse mediante ocultamiento y ocultación.

31 וכן אנו רואים ג"כ בחוש שהטעמים של דיני המשנה נגלים ומבוארים יותר מטעמים של הדינים שבברייתות כגון ע"ד דוגמא דין המשנה סוכה שהיא גבוה למעלה מעשרים אמה פסולה יכולים למצוא הטעם של דין זה.

Y así también vemos claramente que las razones de las leyes de la Mishná son más manifiestas y explicadas que las razones de las leyes de las Baraitot. Por ejemplo, la ley de la Mishná: «Una sucá que tiene más de veinte codos de altura es inválida»: se puede encontrar la razón de esta ley.

משא"כ סוכת גנב"ך ורקב"ש א"א למצוא כל כך הטעם של דין זה. ולפיכך נקי המשנה מלכתא והברייתא פלגש.

En cambio, en el caso de las sucás de GaNBaJ y RaKBaSh, no se puede encontrar la razón de esta ley en la misma medida. Por eso, la Mishná es llamada «reina» y la Baraita, «concubina».

כי עד"מ המלך עם המלכה הם דרים תדיר יחד משא"כ עם פלגשו הולך אליה בצנעה ולא בגילוי גם היחוד אינו בתדירא רק באקראי.

Pues, a modo de analogía, el rey y la reina viven juntos constantemente, mientras que el rey va a ver a su concubina discretamente y no en público; además, la unión no es constante, sino solo ocasional.

כמ"כ [כמו כן] במשנה אור א"ס מאיר שם בחינת גילוי ובתדירא כידוע שהתגלות אור א"ס הוא בחכמה (ועמ"ש סד"ה מה טובו וסד"ה ביאור ע"פ וכל בניך למודי) לפיכך נקי מתניתין מלכתא.

Del mismo modo, en la Mishná, la Luz Infinita (Or Ein Sof) brilla allí de forma manifiesta y constante, pues es sabido que la revelación de la Luz Infinita se encuentra en Jojmá (sabiduría) (y véase lo escrito al final del discurso que comienza «¡Cuán buenas son tus tiendas!» y al final del discurso «Explicación del versículo "Y todos tus hijos serán instruidos por D'os"»); por eso, la Mishná es llamada «reina».

אבל ברייתא היא בחינת השפעה דלבר מגופא שם אין הגילוי כ"כ [כל כך] רק ע"י הסתר ולבוש וצנעא ע"כ נקרא פלגשים שהיחוד בצנעא ובאקראי

Pero la Baraita es el nivel de una influencia que está «fuera del cuerpo»; allí la revelación no es tan grande, sino que se produce solo mediante ocultamiento, un ropaje y discreción. Por eso, son llamadas «concubinas», pues la unión es discreta y ocasional.

(ועמ"ש עוד מזה מזה כפי שמות בדבור המתחיל ואלה שמות ובד"ה קול דודי ובפי חיי שרה בד"ה ויצא יצחק לשוח בשדה):

(Y véase también lo escrito sobre esto en Parshat Shemot, en el discurso que comienza «Y estos son los nombres», y en el discurso que comienza «La voz de mi amado», y en Parshat Jayei Sara, en el discurso que comienza «Y salió Yitzjak a meditar en el campo».)

32 ד ועלמות אין מספר הם הלכות שבגמרא ומימרות האמוראים ונקרא עלמות לשון העלם. בתולה ואיש לא ידעה שלא היה עדיין עמה יחוד כלל.

4. “Y doncellas (alamos) sin número” son las halajot de la Guemará y las declaraciones de los Amoraim. Se las llama alamos, una expresión de he’elem (ocultamiento): “una virgen a quien ningún hombre había conocido”, con quien todavía no había habido unión alguna.

והענין כי התלמוד עיקרו להבין הטעמים והטעמים הם באמת בבחינת העלם שאין יכולים לעמוד על שרשו של הטעם ועיקרו שלא יכול כלל לבא בהתגלות למטה (רק לעתיד יתגלו טעמי תורה).

La explicación es la siguiente: la esencia del Talmud consiste en comprender las razones, y estas se encuentran, en verdad, en un estado de ocultamiento, pues no se puede captar la raíz y la esencia de la razón, que no puede manifestarse abajo en absoluto (solo en el Tiempo Venidero se revelarán las razones de la Torá).

ואף שבגמרא מפרש הטעם מ”מ בעיון ובעמקות לא בא הטעם בהשגה כגון ע”ד דוגמא קיי”ל [קיימא לן] כסות לילה פטור מציצית מדכתיב וראיתם אותו פרט לכסות לילה וכסות סומא חייב בציצית שישנו בראיה אצל אחרים.

Y aunque la Guemará explica la razón, sin embargo, mediante el estudio profundo y en toda su profundidad, la razón no llega a ser comprendida. Por ejemplo: sostenemos que una prenda nocturna está exenta de tzitzit, pues está escrito: “Y lo verán”, lo cual excluye una prenda nocturna; mientras que la prenda de una persona ciega está obligada a llevar tzitzit, porque otros pueden verla.

והנה באמת אם באנו לפסוק רק מצד השכל הנה אדרבה לפי שכלו יותר היה ראוי לחייב כסות לילה

Ahora bien, en verdad, si dictáramos la ley basándonos únicamente en la razón, entonces, por el contrario, según la razón sería más apropiado obligar a llevar tzitzit en una prenda nocturna

(שישנו בראיה אצלו ע”י הנר משא”כ סומא אינו רואה כלל. אלא שע”פ חכמת התורה נתחייב כסות מפני שישנו בראיה אצל אחרים אף שהוא אינו רואה כלל).

(pues quien la lleva puede verla con la luz de una lámpara, mientras que una persona ciega no ve en absoluto. Sin embargo, según la sabiduría de la Torá, la prenda [de una persona ciega] está obligada porque otros pueden verla, aunque ella no vea en absoluto.

וא"כ זה שנתפוס טעם זה לעיקר היינו מה שישנו בראיה אצל אחרים יותר ממה שכסות לילה נראה ע"י אור הנר לא בא כלל בהתגלות למטה) לכך

Por lo tanto, que tomemos como razón principal que otros pueden verla, y no que una prenda nocturna puede verse a la luz de una lámpara, no ha llegado en absoluto a revelarse abajo.) Por eso,

הנה אף שאנו יכולים ללמוד התלמוד בעמקות כגון להעמיק אח"כ מהו כסות לילה מ"מ עצם שרש הטעם דכסות לילה פטור הוא בבחי' העלם מאתנו.

aunque podemos estudiar el Talmud en profundidad —por ejemplo, indagar después qué se considera una prenda nocturna—, la raíz misma de la razón por la cual una prenda nocturna está exenta permanece oculta para nosotros.

כי הטעם שבא בתלמוד הוא רק דרך כלל מדכתיב וראיתם אותו פרט כו' אבל לא בא בהתגלות כל פרטי עניני הטעם בעמקות

Pues la razón que aparece en el Talmud se presenta solo en términos generales: "puesto que está escrito: 'Y lo verán', lo cual excluye", etc.; pero los aspectos particulares de la razón, en toda su profundidad, no han llegado a revelarse.

(מדוע לא נתמעט כסות סומא כנ"ל) כי זה אינו יכול לבא כלל בהתגלות בעולמות וכמ"ש מאד עמקו מחשבותיך.

(por qué la vestimenta de un ciego no fue excluida, como se mencionó antes); pues esto no puede llegar en absoluto a revelarse en los mundos, como está escrito: "Tus pensamientos son muy profundos".

ואף שבהשתלשלות נמשך ונשתלשל איזו השגה עד שיוכל האדם להשיג הטעם של המשנה וא"כ לכאורה איך שייך ע"ז מאד עמקו כו'

Y aunque en la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut) se ha extendido y descendido cierta comprensión, de modo que la persona puede comprender la razón de la Mishná —y, si es así, aparentemente, ¿cómo se aplica aquí "muy profundos", etcétera?—

אבל באמת אדרבה מה שנשתלשל יותר למטה הנה שרשו ממקום גבוה יותר. ולכן גם כשנשתלשל למטה מ"מ אינו יכול להתגלות עומק המושג.

Pero, en verdad, es justamente lo contrario: cuanto más abajo ha descendido algo, más elevado es el lugar del que proviene su raíz. Por eso, incluso después de haber descendido abajo, la profundidad del concepto no puede revelarse.

ולכן נקראו המימרות עלמות לשון עלמה בתולה ואיש לא ידעה שלא קיבלה עדיין טפת דבר שלא בא התגלות הטעם ועומקו למטה רק נשאר בהעלם

Por eso las afirmaciones [de los Amoraim] son llamadas alamot, expresión de alma, “doncella”: “virgen, a quien ningún hombre había conocido”, que todavía no había recibido la gota masculina; pues la revelación de la razón y de su profundidad no ha llegado abajo, sino que permanece oculta.

(וע' עוד מענין ועלמות אין מספר בפ' פנחס דרט"ז סע"א [סוף עמוד א] ובת"ז [ובתיקוני זהר] תיקון כ"א וע' עוד בפ' ויצא דקנ"ט ע"א ובפ' פקודי דרכ"ז סע"ב [סוף עמוד ב])

(Y véase más sobre el tema de “Y doncellas sin número” en [el Zóhar,] Parshas Pinjas, final de 216a, y en el Tikkunei Zohar, Tikkun 21; véase también Parshas Vayetze, 159a, y Parshas Pekudei, final de 227b.)

והנה בזה יובן ענין מעלת עסק ההלכה בעיון ועומק הדעת ועי"ז מוציא דין חדש או שעומד על טעם של איזה דין שהיה נעלם תחלה.

Ahora bien, a partir de esto se comprenderá la superioridad de dedicarse a la halajá con estudio y profundidad de pensamiento, pues así se hace surgir una ley nueva o se llega a comprender la razón de alguna ley que al principio estaba oculta.

הנה זהו בחי' הליבון היינו שמה שהיה תחלה בחי' עלמות והעלם גמור כעת נמשך בבחי' גילוי ועי"ז נמשך בגילוי אור א"ס בחי' לובן העליון שהלובן מורה על גילוי אחדות הפשוטה כמ"ש במ"א.

Este es el nivel de libún (clarificación, “blanqueamiento”): lo que al principio se encontraba en el estado de alamot y de ocultamiento absoluto ahora es llevado a un estado de revelación. Y por medio de esto se atrae y se revela la Luz Infinita, el nivel de la Blancura Suprema; pues la blancura indica la revelación de la Unidad simple, como se explica en otro lugar.

33 ואף שנת' [שנתבאר] שעומק הטעם של ההלכות א"א לעמוד עליו מ"מ זהו שרשו ועיקרו של הטעם כנ"ל בענין כסות לילה כו'.

Y aunque se explicó que no es posible alcanzar la profundidad de la razón de las halajot, sin embargo, esto se refiere a la raíz y esencia de la razón, como se mencionó arriba respecto de la prenda nocturna, etc.

אבל זה יכולים אנו לפלפל בקושיות ופירוקים בטעמי הגמ' [הגמרא] עצמן שלא יה יה סתירה ממקום למקום והי' [והרי זה] ג"כ גילוי ההעלם ונקי ליבון הלכתא.

Pero esto sí podemos hacer: analizar mediante pilpul, con preguntas y respuestas, las razones mismas de la Guemará, para que no haya contradicción de un lugar a otro; y esto también es una revelación de lo oculto, y se llama libún halajá (la clarificación de la halajá).

34 ונמצא גם ע"י עסק התורה שבבחינת עלמות שהם גמרא ופוסקים ראשונים ואחרונים לעמוד על עומקי הסברות נמשך ג"כ גילוי אור א"ס ב"ה להיות יחוד קודשא בריך

De ello resulta que también mediante el estudio de la Torá en la categoría de alamos —que comprende la Guemará y las autoridades halájicas, los Rishonim y los Ajaronim—, para llegar a la profundidad de los razonamientos, se atrae asimismo una revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, de modo que se produce la unión del Santo, bendito sea

הוא ושכינתיה כנ"ל בענין מתניתין מלכתא ואדרבה ליבון הלכתא היא מעלה יתירה שמגלה הנעלם ותעלומות חכמה וכמ"ש במ"א ע"פ מאמר הרע"מ [הרע"א מהימנא] והמשכילים יזהירו כו' ועיקר פ"י ליבון הלכתא נתבאר בפ' שמות בד"ה קול דודי ע"ש.

Él, y Su Shejiná (Presencia Divina), como se mencionó antes acerca de “La Mishná es una reina”. Por el contrario, la clarificación de la halajá posee una superioridad adicional, pues revela lo oculto y “los secretos de la sabiduría”, como se explica en otro lugar a propósito de la enseñanza del Raaya Mehemna sobre “Y los sabios resplandecerán”, etc. La explicación principal de la clarificación de la halajá se expuso en Parshas Shemos, en el discurso que comienza “La voz de mi amado”; véase allí.

(ועמ"ש בד"ה תורה צוה ארוסין ונשואין) והנה כשהאדם לומד ע"ד הנ"ל ע"י נאמר קול דודי

(Y véase lo escrito en el discurso que comienza “La Torá ordenó”, acerca de los esponsales y el matrimonio.) Ahora bien, cuando una persona estudia del modo descrito anteriormente, se dice de esto: “¡La voz de mi amado

הנה זה בא שע"י עסק התורה בא ונמשך קול דודי הוא התגלות אור א"ס גם עתה ממש.

¡He aquí que viene!”. Mediante el estudio de la Torá, “la voz de mi amado” —que es la revelación de la Luz Infinita— viene y se atrae, incluso ahora, verdaderamente.

וזהו הנה זה בא לשון הוה כי הקב"ה קורא ושונה כנגדו (ועמ"ש סד"ה מזה זו גבי בעבור זה ומ"ש בפ' יתרו סד"ה משה ידבר בענין ידבר ויעננו לשון הוה)

Y esto explica por qué “He aquí que viene” está en tiempo presente: porque el Santo, bendito sea, lee y estudia frente a él. (Y véase lo escrito al final del discurso que comienza “Esta matzá”, acerca de “por esto”, y lo escrito en Parshas Yisro, al final del discurso que comienza “Moshé hablará”, acerca de que “hablará” y “le responderá” están en tiempo presente.)

והמשכה זו הוא בבחי' מדלג על ההרים כי א"א להיות ההמשכה בדרך השתלשלות עילה ועלול כמבואר למעלה באריכות ע"פ נפלאותיך ומחשבותיך אלינו אין ערוך אליך כו'

Y esta atracción se produce en la modalidad de “saltando sobre las montañas”, pues no es posible que tenga lugar mediante una cadena descendente de causa y efecto, como se explicó extensamente arriba a propósito del versículo “Tus maravillas y Tus pensamientos hacia nosotros; no hay comparación contigo”, etc.

דאין ערוך ממש ולא מיניה ולא מקצתיה מהערך שבין עלול לעילתו אפי' [אפילו] בריבוי השתלשלות עילה

Pues verdaderamente no hay comparación, ni siquiera en parte, con la relación que existe entre un efecto y su causa; incluso con una multitud [de etapas] en una cadena descendente de causa

ועלול רבבות אין שיעור מ"מ שי"ך ערך מהעלול היותר נמוך לעילה הראשונה אבל נפלאותיך ומחשבותיך אלינו אין ערוך ממש עצמו מספר כו'.

y efecto, por decenas de millares sin medida, existe, sin embargo, cierta relación entre el efecto más bajo y la primera causa. Pero “Tus maravillas y Tus pensamientos hacia nosotros”: verdaderamente no hay comparación; su número es incontable, etc.

35 ולכן להיות ההמשכה מאור א"ס ב"ה להתלבש בתורה ולהיות קורא ושונה כנגדו אזכיר את שמי וכו' הוא ע"י דילוג מדלג על ההרים כו'. דהיינו שבא ההתגלות דרך דילוג וקפיצה שלא על ידי השתלשלות עילה ועלול:

Por lo tanto, para que haya una emanación de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que se invista en la Torá, y para que [el Santo, bendito sea,] lea y estudie frente a él —«mencionaré Mi Nombre», etc.—, esto ocurre mediante un salto: «saltando sobre las montañas», etc. Es decir, la revelación llega mediante un salto y un brinco, no por medio de una cadena descendente de causa y efecto (hishtalshelut).

36 ה אך עוד אחת היא העולה כל כולנה. והוא כי מתי בא התגלות הנ"ל ע"י עסק התורה שיהיה בחי קול דודי

5. Pero hay una cosa más, que las supera a todas. A saber: ¿cuándo se produce la revelación mencionada mediante el estudio de la Torá, de modo que se alcance el nivel de "¡La voz de mi amado!"

הנה זה בא להיות יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה ע"י עסק התורה שהן ס' מסכתות הנק' ס' מלכות כו'.

"He aquí que viene", para que se produzca la unión del Santo, bendito sea, y Su Shejiná (Presencia Divina) mediante el estudio de la Torá, que consta de los sesenta tratados llamados las "sesenta reinas", etc.?

כ"ז [כל זה] הוא דוקא בהקדים תחלה בחי אחת היא יונתי דהיינו שיהיה אצל האדם בחי ומדרגת הנק' אחת. פ"י אחת הוא לשון נוקבא שהוא בחי מקבל מבחי אחד.

Todo esto ocurre específicamente cuando antes se antepone el nivel de "Una (ajat) es mi paloma"; es decir, cuando la persona posee el nivel y la categoría llamados ajat ("una", en femenino). Esto significa que ajat es una forma femenina (nukvá), que corresponde al nivel de quien recibe del nivel de ejad ("Uno", en masculino).

37 והוא כשמקבל האדם בפנימיותו בחינת יחודו ית' באמרו שמע ישראל וכו' הוי' אחד כי שמע הוא לשון אסיפה בתוך תוכו ולא ידיעה לבד כ"א ע"י העמקת דעתו בהתבוננות ובבחי' לאסתכלא ביקרא דמלכא

Esto ocurre cuando la persona recibe en su dimensión interior (pnimiut) el nivel de Su unidad, bendito sea, al decir: "Escucha, Israel", etc., "Havaiá es Uno". Pues shemá ("escucha") expresa reunir dentro de lo más íntimo de uno; no se trata de un mero conocimiento, sino de profundizar la mente mediante la contemplación y de hacerlo en la modalidad de "contemplar la gloria del Rey".

(דלשון לאסתכלא היינו כמו מי שמסתכל על דבר הפלא ופלא שלא תשבע עינו מהסתכל בו כך ויותר מזה לאין קץ כשיתבונן המשכיל בעין השכל בגדולתו ית' שהוא למעלה עד אין קץ כו')

(Pues el término "contemplar" significa como quien contempla algo sumamente asombroso, de modo que su ojo no se sacia de mirarlo; así, y en medida infinitamente mayor, cuando una persona de entendimiento contempla con el ojo del intelecto Su grandeza, bendito sea, que está por encima sin límite, etc.,

ובנפלאותיו הגדולים ואשר ברא עולמות עליונים לאין קץ ותכלית ורגלי החיות כנגד כולן כו' היינו שסוף בחי' שבעליון כוללת כל מה שלמטה ממנה שהוא כאין לגבי הגבוה מהם.

y Sus grandes maravillas, y que creó mundos superiores sin fin ni límite, y que “las patas de las ja-yót equivalen a todos ellos”, etc.; es decir, el extremo de un nivel que se encuentra en el nivel superior abarca todo lo que está por debajo de él, que es como nada en comparación con lo que está por encima de ellos.

ועדי' יש עולמות לאין קץ גבוה מעל גבוה שומר כו' והכל כאין ואפס אצלו ית' ממש. ואין ערוך אליך ממש שהוא ית' אדון הנפלאות.

Y de igual modo hay mundos sin fin, “uno más alto que el alto vigila”, etc., y todo es verdaderamente como nada y nulidad ante Él, bendito sea. Y “no hay comparación contigo”, verdaderamente, pues Él, bendito sea, es el Amo de las maravillas.

אזי לא תשבוע עין השכל מלהסתכל ולהתבונן בזה היטב ולהתענג תענוג נפלא לאין שיעור מזה).

Entonces el ojo del intelecto no se saciará de contemplar y meditar esto a fondo, ni de deleitarse con ello con un deleite maravilloso e inconmensurable.)

וזהו בחי' יונת י כמו יונים מסתכלים זה בזה וזהו התענוג שלהם ממה שמסתכלים זה בזה. כמ"כ [כמו כן] תקנו פסוד"ז [פסוקי דזמרה] הוא ענין התבוננות כל חד לפום שיעורא דיליה.

Y este es el nivel de “mi paloma”: como las palomas, que se contemplan unas a otras, y ese es su deleite, el mirarse unas a otras. Del mismo modo, los Sabios instituyeron Pesukei deZimrá (Versículos de Alabanza), que consiste en contemplar, “cada uno según su medida”.

ברוך שאמר והיה העולם אשר באמירה אחת ברא כל העולמות ומחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית.

“Bendito sea Aquel que habló y el mundo llegó a existir”: con una sola palabra creó todos los mundos, y “con Su bondad renueva cada día, continuamente, la obra de la Creación”.

38 ולשון והיה העולם דמשמע ממילא הוא ע"ד מ"ש כי הוא צוה ונבראו דלשון ונבראו משמע ג"כ כן

Y la expresión “y el mundo llegó a existir”, que da a entender [que llegó a existir] por sí mismo, es análoga a lo escrito: “Pues Él ordenó y fueron creados”; porque la expresión “fueron creados” también da a entender lo mismo;

וכן אתה הוא עד שלא נברא העולם ומשנברא וכו' והכוונה בזה הוא דלפי שאין ערוך כלל כל העולמות שהם בעלי גבול לא"ס ב"ה אשר אין לו תחלה וכו'.

y del mismo modo: “Tú eres Él antes de que el mundo fuera creado y desde que fue creado”, etc. El sentido de esto es que, puesto que todos los mundos, que son limitados, no guardan ninguna comparación con el Infinito (Ein Sof), bendito sea, que no tiene comienzo, etc.,

והתהוותם ממנו ית' הוא ע"י צמצומים רבים ועצומים להסתיר ולהעלים האור עד שיוכל להבראות עולמות כו'

su llegada a la existencia a partir de Él, bendito sea, se produce mediante muchas y poderosas contracciones (tzimtzumim), que ocultan y encubren la luz hasta que pueden ser creados los mundos, etc.,

לכך נאמר נבראו כאלו הוא ממילא להורות על ריחוק הערך ושהוא ית' סתימו דכל סתימין por eso dice “fueron creados”, como si hubieran llegado a existir por sí mismos, para indicar la enorme distancia que los separa y que Él, bendito sea, es “el más oculto de todos los ocultos”.

(כי כשהשפעה בגילוי מן המשפיע למקבל בבחי' עילה ועלול שהעלול יש לו השגה בעילתו הרי המקבל יודע מי הוא המשפיע לו.

(Pues cuando la influencia se transmite de manera manifiesta, del otorgante al receptor, en la relación de causa y efecto, donde el efecto comprende su causa, el receptor sabe quién es quien le otorga.

משא"כ ההארה מבחי' סוכ"ע א"ס ב"ה בהעולמות שהוא באה בבחינת העלם והסתר ולית מחשבה תפיסא ביה כלל כנ"ל לכך שייך ע"ז לשון נברא כאלו הוא ממילא ר"ל [רוצה לומר] שאין העולמות משיגים הכח השופע בהם ומהווה אותם מאין

Pero no sucede así con el resplandor del nivel de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), el Infinito, bendito sea, en los mundos: este llega de manera oculta y encubierta, y “ningún pensamiento puede aprehenderlo” en absoluto, como se mencionó arriba. Por eso se aplica aquí la expresión “fueron creados”, como si hubieran llegado a existir por sí mismos; es decir, los mundos no aprehenden la fuerza que fluye hacia ellos y los hace llegar a la existencia de la nada.

וזהו ברוך שאמר והיה העולם דאיתא ע"ז בכוונת האריז"ל [האריז"ל זכרוננו לברכה] רדל"א [רישא דלא אתידע]. פי' לא אתידע הוא כמ"ש והחכמה מאין תמצא נזכר לשון מציאה שאין ה מוצא מציאה יודע ממי בא לו המציאה והוא ענין אחד עם בחי' נבראו והמ"י [והמשכיל יבין].

Y este es el sentido de "Bendito sea Aquel que habló y el mundo llegó a existir", respecto de lo cual se afirma, en las intenciones del Arizal, que se refiere a Radla (la Cabeza que no es conocida). "No es conocida" significa lo mismo que lo escrito: "Y la sabiduría, ¿de dónde (me'ayin) será hallada?". Se emplea la expresión "hallada", pues quien encuentra un objeto perdido no sabe de quién le llegó ese objeto; y esto es lo mismo que el nivel de "fueron creados". Y quien comprende, comprenderá.)

וז"ש [וזהו שכתוב] יהללו את שם הוי' כי הוא צוה כו'. דהיינו שנבראו כדי שיתגלה שם ה' ומלכותו. ופי' כי הוא צוה היינו כי דבר מלך שלטון כי הוא אמר ויהי.

Y esto es lo que significa lo escrito: "Que alaben el Nombre Havaia, pues Él ordenó", etc.; es decir, fueron creados para que se revelen el Nombre de D'os y Su soberanía. Y el sentido de "pues Él ordenó" es que "la palabra del rey ejerce autoridad": "pues Él habló y fue".

וכ"ז [וכל זה] מפני שכך עלה ברצונו שאין מלך בלא עם הללוהו כל מלאכיו היינו שהמלאכים הם תמיד בביטול מחמת התבוננות בהתהוותם תמיד מאין לישי

Y todo esto se debe a que así surgió en Su voluntad, pues "no hay rey sin pueblo". "Alábenlo, todos Sus ángeles": es decir, los ángeles se encuentran constantemente en un estado de autoanulación (bitul), porque contemplan cómo llegan a existir continuamente de la nada a algo;

וכמאמר אתה קדוש וכו' וקדושים הם המלאכים יהללך סלה שההליל שלם הוא סלה בלי הפסק מחמת התבוננות שלהם בבחי' שמך קדוש המהווה ומחיה אותם כנ"ל.

y como dice la plegaria: "Tú eres santo", etc. —y los "santos" son los ángeles—, "te alaban, selá": su alabanza es selá, sin interrupción, porque contemplan el nivel de "Tu Nombre es santo", que los trae a la existencia y les da vida, como se mencionó antes.

39 והנה ע"י התבוננות כל אחד ואחד לפי ערכו בכל פסוקי דזמרה וקריאת שמע וברכותיה ע"ד מ"ש בהעמקת הדעת לאסתכלא ביקרא דמלכא יקבל יחודו ית' בתוך תוכו לאמתו ויבא מזה לבחי' ואהבת כו'

Ahora bien, mediante la contemplación de cada uno según su medida, a lo largo de Pesukei de-Zimra y de la lectura del Shemá con sus bendiciones, del modo descrito —profundizando la mente, «contemplando la gloria del Rey»—, recibirá la unidad de Él, bendito sea, en lo más íntimo de su ser, con autenticidad, y llegará así al nivel de «Y amarás...»,

בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך וכמ"ש אליך ה' נפשי אשא. כי זה יכול כל אדם להיות לו מס"נ [מסירות נפש] כי נשמת ישראל שרשה למעלה מעלה

«con toda tu alma» —incluso si Él toma tu alma—; y como está escrito: «A Ti, Havaia, elevo mi alma». Pues toda persona puede alcanzar esto: el autosacrificio (mesirut néfesh), porque el alma de Israel tiene su raíz muy, muy arriba,

כמאמר נשמה שנתת בי טהורה היא מבחי' טהירו עילאה ומשם נמשכה ע"י השתלשלות רבות אתה בראתה וכו' עד שנפחת בי והירידה צורך עליה ואתה עתיד ליטלה כו' ולהחזירה וא"כ אליך ה' נפשי אשא עכשיו.

como dice la expresión: «El alma que Tú pusiste dentro de mí es pura»: proviene del nivel de la Pureza Suprema (tehiru ilaá); y desde allí descendió a través de muchas etapas [de descenso] (hish-talshelut): «Tú la creaste...», hasta «Tú la insuflaste en mí». Y el descenso es en aras del ascenso: «Y en el futuro la tomarás...» y «la devolverás». Por lo tanto, «A Ti, Havaia, elevo mi alma» ahora.

40 ומחמת ששרש הנשמה גבוה מאד נעלה לכך יש בכח כל איש למסור נפשו ע"י התבוננות בהעמקת דעתו שע"י יאיר בו אור נשמתו.

Y puesto que la raíz del alma es muy elevada y excelsa, por eso toda persona tiene la capacidad de entregar su alma mediante la contemplación, profundizando su comprensión; pues por medio de ello brillará en su interior la luz de su alma.

לכך אחר שאמר שמע ישראל וכו' לשון הסכת ושמע היינו שהתבונן והאזין וקיבל היטב במוחו ותבונתו יחודו ית' שהוא הוי' אחד ושהוא אלקים ממש כי ברא כרעא כו'.

Por eso, después de decir: “Escucha, Israel”, etc. —una expresión de “Presten atención y escuchen”—, es decir, después de contemplar, escuchar y recibir bien en su mente y entendimiento Su unidad, bendito sea: que Havaíá es Uno y que Él es verdaderamente Elokim, pues “el hijo es la pierna”, etc.—

41 ועי' נתגלה אור נשמתו בגופו שלא יסתיר שום דבר ואזי גם נפש השכלי' [השכלית] תסכים עי' שלא יהיה מניעה משום דבר.

y por medio de esto se revela la luz de su alma en su cuerpo, de modo que nada la oculte; entonces también el alma intelectual estará de acuerdo con esto, y nada será un impedimento.

ואח"כ אומרים בכל מאדך בכל ממונך כי יש לך אדם שממונו חביב עליו מגופו. מה גם

Y después decimos: «con toda tu fuerza» (meodeja), es decir, con toda tu riqueza; pues hay una persona para quien sus bienes son más preciados que su cuerpo. Más aún,

כי כל המס"נ [המסירות נפש] אינו בפועל ממש רק הסכם ורצון על מס"נ [מסירות נפש] אכן כשנותן אח"כ צדקה

todo el autosacrificio (mesirut néfesh) no consiste en un acto concreto, sino únicamente en una resolución y voluntad de autosacrificarse; pero cuando después da caridad,

אזי הוא מקיים בפועל ממש מעין בחינת מס"נ [מסירות נפש] שנותן מיגיע כפיו מה שעמל ויגע בהם בגופו ונפשו ונותן מחמת מצות ה'. ומה לי קטלי' [קטליה] כולא כו'.

entonces realiza efectivamente algo semejante al nivel del autosacrificio: da de lo que ganó con el esfuerzo de sus manos, aquello por lo que trabajó y se esforzó con su cuerpo y su alma, y lo da por mandato de D'os. «¿Y qué me importa si lo mató todo?», etc.

42 והנה אחר שקיבל יחודו ית' בתוך תוכו להיות ואהבת בכל נפשך ומאדך וזהו בחינת אחת היא יונתי היינו שמקבל מבחינת אחד. אזי אומרים אח"כ בק"ש [בקריאת שמע] והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום.

Ahora bien, después de haber recibido Su unidad, bendito sea, en lo más íntimo de su ser, de modo que se cumpla “Amarás con toda tu alma y con toda tu fuerza” —y este es el nivel de “Una (ajat) es mi paloma”, es decir, que recibe del nivel de ejad (Uno)—, entonces decimos después en el Shemá: “Y estas palabras que Yo te ordeno hoy serán”.

שהוא להיות המשכת אור א"ס הסכ"ע [הסובב כל עלמין] למטה שיתגלה בעולמות ע"י עסק התורה שע"י ממשיכים להיות יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה כנ"ל באריכות בענין ששים המה מלכות כו'

Esto es para que se produzca una atracción hacia abajo de la Luz Infinita (Or Ein Sof), que circunda todos los mundos (sovev kol almin), y se revele en los mundos mediante el estudio de la Torá; pues mediante ello se atrae [de modo] que se produzca la unión del Santo, bendito sea, y Su Shejiná (Presencia Divina), como se explicó extensamente arriba acerca de “Sesenta son las reinas”, etc.

משא"כ בעסק התורה לבד בלי קדימת בחינת מס"נ [מסירות נפש] הנ"ל לא ימשיך כ"כ [כל כך] גלוי אור א"ס ב"ה הסכ"ע [הסובב כל עלמין] כו'

En cambio, dedicarse solamente al estudio de la Torá, sin que antes lo preceda el nivel de autosacrificio (mesirut néfesh) mencionado arriba, no atraerá una revelación tan grande de la Luz Infinita, bendito sea, que circunda todos los mundos, etc.

(ועמ"ש בביאור ע"פ הראיני את מראיך השמיעני את קולך כו' ומ"ש בד"ה והנה מנורת זהב בענין כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים תחלה ואחר כך יקבל עליו עול מצות)

(Y véase lo escrito en la explicación del versículo “Déjame ver tu aspecto, déjame oír tu voz”, etc., y lo escrito en el discurso que comienza “Y he aquí, un candelabro de oro”, acerca de que “primero acepte sobre sí el yugo del Reino de los Cielos y después acepte sobre sí el yugo de las mitzvot”).

ולכן דוקא ע"י בחי אחת היא יונתי שהוא המס"נ [המסירות נפש] והעלאה ממטה למעלה ולהיות יחודו ית' בתוכיות הלב

Por eso, específicamente mediante el nivel de “Una es mi paloma” —que es el autosacrificio y el ascenso de abajo hacia arriba, y tener Su unidad, bendito sea, en lo más íntimo del corazón—,

אזי יוכל להיות אח"כ ההמשכה למטה ע"י עסק התורה מבחינת סכ"ע [סובב כל עלמין] להיות קול דודי הנה זה בא מדלג כו' כנ"ל.

entonces puede producirse después la atracción hacia abajo, mediante el estudio de la Torá, desde el nivel de sovev kol almin, de modo que se cumpla “La voz de mi amado! He aquí que viene, saltando”, etc., como se mencionó arriba.

(ועד"ז יובן ענין הזאת כה"ג [כהן גדול] ביוהכ"פ [ביום הכפורים] אחת למעלה בינה ושבע למטה חג"ת [חסד גבורה תפארת] נהי"מ [נצח הוד יסוד מלכות] וכך היה מונה אחת כתר אחת ואחת חו"ב [חכמה ובינה] כו' עד אחת ושבע בינה וחג"ת [וחסד גבורה תפארת] נהי"מ [נצח הוד יסוד מלכות] והיינו

(De manera similar, se entenderá el asunto de la aspersion del Kohen Gadol en Yom Kipur: una hacia arriba —Biná— y siete hacia abajo —Jésed, Guevurá, Tiféret, Nétzaj, Hod, Yesod y Maljut—. Así contaba: “uno” —Kéter—; “uno y uno” —Jojmá y Biná—, etc., hasta “uno y siete” —Biná, y Jésed, Guevurá, Tiféret, Nétzaj, Hod, Yesod y Maljut—. Y esto es

כי אחת למעלה הוא המס"נ [המסירות נפש] דכנ"י [דכנסת ישראל] שע"ז נאמר אחת היא לאמה היינו שע"ז עולין לשרשן ישראל עלו במחשבה ע"ד המבואר בד"ה יונתי בפ"י קומי לך רעיתי כו' וע"י העלאה זו נמשך גילוי אור א"ס

porque el “uno hacia arriba” es el autosacrificio (mesirut néfesh) de la Comunidad de Israel (Kneset Yisrael), acerca de la cual se dice: “Ella es una para su madre”; es decir, mediante ello ascienden a su raíz: “Israel ascendió en el pensamiento”, de acuerdo con lo explicado en el discurso que comienza “Mi paloma”, en la explicación de “Levántate, amada mía”, etc. Y mediante este ascenso se atrae una revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof)

מלמעלה למטה בח"ע [בחכמה עילאה] עד מלי דאצילות מקור דבי"ע וזהו שגם בכל השבע שלמטה הוא מונה עמהם אותה אחת שלמעלה כי ההעלאה דאחת היא יונתי הוא הגורם שיומשך האור מבחי" סכ"ע [סובב כל עלמין] בכל השבע שלמטה כו').

de arriba hacia abajo, en la Jojmá superior (Jojmá Ilaá), hasta Maljut del Mundo de Atzilut (Emanación), la fuente de [los mundos de] Beriá, Yetzirá y Asiá. Y esta es la razón por la que, junto con las siete de abajo, también cuenta con ellas esa “una” de arriba: pues el ascenso de “Una es mi paloma” es lo que hace que la luz del nivel de sovev kol almin se extienda a todas las siete de abajo, etc.)

וזהו אשר אנכי מצוך היום ענין היום היינו בכל יום יהיו בעיניך כחדשים ואף שהתורה ניתנה מכבר זה יותר משלשה אלפים שנה.

Y esto es [el significado de] “que yo te ordeno hoy”. El sentido de “hoy” es: “Cada día serán para ustedes como nuevos”, aunque la Torá fue entregada hace más de tres mil años.

אך הואיל ועי' מס"נ [מסירות נפש] ממשיך מבחי' אנכי מי שאנכי בחי' סוכ"ע שאינו בגדר זמן ומקום וא"כ בכל יום הם כחדשים ממש שהרי נמשך מבחי' שלמעלה מהזמן לגמרי.

Pero puesto que, mediante el autosacrificio, uno hace descender del nivel de “Yo, quien soy” (Anoji mi she'anoji), el nivel de sovev kol almin, que no está sujeto a los límites del tiempo y el espacio, entonces, en efecto, cada día son verdaderamente como nuevos, pues se extienden desde un nivel que está completamente por encima del tiempo.

43 ובוה יובן פי' וענין תיבת לאמר שבתחלת עשרת הדברות דלכאורה אינו מובן פירושו כנזכר לעיל.

Y así se comprenderá el significado y el sentido de la palabra “diciendo” al comienzo de los Diez Mandamientos, cuyo significado aparentemente no se entiende, como se mencionó antes.

אך הענין והפי' לחזור ולאומרו בכל זמן ולדורות דהיינו גם עכשיו כשאדם לומד יהיה ממש

Pero el asunto y su significado son que se repita y se diga en todo tiempo y en todas las generaciones; es decir, también ahora, cuando una persona estudia, será verdaderamente

כמו שהקב"ה בעצמו אומר ומדבר כמו בשעת מ"ת [מתן תורה] כי כך הוא באמת הלימוד הוא המשכת סוכ"ע אני המשנה המדברת בפ"ך כנ"ל

como si el Santo, bendito sea, mismo dijera y hablara, tal como en el momento de la Entrega de la Torá. Pues así es en verdad: el estudio es la atracción de la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin): “Yo soy la Mishná que habla en tu boca”, como se mencionó antes.

(ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה וידבר משה אל ראשי המטות כו' גבי פי' לאמר זה הדבר כו' ובפי' יתרו בד"ה החדש השלישי כו')

(Y véase también lo escrito sobre esto en el discurso que comienza “Y Moshé habló a los jefes de las tribus”, etc., acerca de la explicación de “diciendo: Esta es la cosa”, etc., y en la parashá de Yitro, en el discurso que comienza “El tercer mes”, etc.)

והנה ז"ש [זהו שכתוב] לאמר אנכי הוי' אלקיך פי' שע"י עסק התורה בבחי' זו יהיה אנכי הוי' אלהיך שיומשך מבחי' אנכי מי שאנכי סוכ"ע להיות אלקיך שלך ממש והוא יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] ושכינתיה הקב"ה שונה כנגדו וה"ע [וזהו ענין] דירה בתחתונים.

Y esto es [lo que significa] lo escrito: “diciendo: Yo soy Havaiá, tu D'os”. El significado es que, mediante dedicarse a la Torá de esta manera, habrá “Yo soy Havaiá, tu D'os”: que desde el nivel de “Yo, quien Yo soy”, sovev kol almin, se atraiga para convertirse en “tu D'os”, verdaderamente tuyo. Y esta es la unión del Santo, bendito sea, y Su Shejiná (Presencia Divina): el Santo, bendito sea, estudia frente a él; y este es el asunto de una morada en los mundos inferiores.

44 ולכן יהיה בכל יום כחדשים כמוכ אז בשעת מ"ת [מתן תורה] מאחר שהגילוי יהיה מבחי' אנכי סכ"ע [סובב כל עלמין] וכנ"ל.

Por lo tanto, cada día será como nuevo, tal como lo fue entonces, en el momento de la Entrega de la Torá, puesto que la revelación procederá del nivel de Anojí («Yo»), la luz que circunda todos los mundos (sovev kol almin), como se mencionó arriba.

ואזי יהי' [יהיה] בחינת תמתי פי' תמתי שישראל גורמים התמימות והשלמות יחוד קוב"ה [קודשא בריך הוא] מה שהוא קדוש ומובדל ואינו יכול לבוא בהתגלות תוך עלמין

Y entonces estará el nivel de “mi perfecta” (tamati). El significado de tamati es que Israel provoca la plenitud y la completitud de la unión del Santo, bendito sea —Aquello que es santo y está separado, y no puede revelarse dentro de los mundos—:

הנה ע"י כל הנ"ל בעסק התורה יומשך ויתגלה להיות יחוד ותמימות ממש אחרי שמסרו נפשם בבחי' ביטול ממש שע"י יוכל להיות הגילוי כו'

mediante todo lo anterior, al ocuparse de la Torá, esto será atraído y revelado, de modo que haya una unión y una plenitud verdaderas, después de que hayan entregado sus almas en un estado de verdadera autoanulación (bitul), gracias a lo cual podrá producirse la revelación, etc.

והיינו ג"כ מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] תמתי תאומתי כו' ברה היא לילדתה מלשון ברה כחמה היא בחי' אתהפכא חשוכא לנהורא כו' וזהו נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן.

Y esta es también [la explicación de] la enseñanza de nuestros Sabios, de bendita memoria: “Tamati, ‘mi perfecta’, significa teomati, ‘mi gemela’”, etc. “Ella es pura (bará) para quien la dio a luz” —de la expresión “clara (bará) como el sol”—: este es el nivel de transformar la oscuridad en luz, etc. Y esto es: “Su comienzo está insertado en su final, y su final, en su comienzo”.

ראוהבנות ו' יאשרוה מבואר בזהר ויחי (דרמ"ה סע"ב [סוף עמוד ב]) והוא כענין המבואר במ"א בפ"י אשר קדשנו במצותיו. אשר הוא בחינת תענוג עליון כו':

“Las hijas la vieron y la llamaron feliz (vayeashruha)” se explica en el Zohar, Vayechi (final de 245b); y es semejante a lo explicado en otro lugar acerca del significado de “que (asher) nos ha santificado con Sus mandamientos”: asher es el nivel del deleite supremo (taanug), etc.



LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/shir-hashirim/32/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak